

I. Interpretácia básnického textu

Milan Rúfus

Chryzantémy

Chryzantémy, chryzantémy, chryzantémy.

Vietor – grobian slinou dažďa začiahne mi
medzi oči zvedavé.

Olizujúc rebrá stromov, holé prúty,
uváľaný, ryšavý a odvlhnutý
deň sa šmýkal po tráve.

Chryzantémy, biela, biela karavána,
po cestách a po súmraku roztáraná,
ponorená do vzlykov.

Noc sa plazí čiernym bruchom po dláždení,
v nej smrť, sviatkom podráždená, do lúčov cení
riedke zuby pomníkov.

Chryzantémy, chryzantémy, chryzantémy.

Koľkokrát, zem, chvela si sa pri vraždení?

Prst' a ruže nad hlavou.

Koľko ruží, koľko ruží uschne v zime,
ak po kútoch zabudnutých povenčíme
hroby s prilbou hrdzavou?

Vietor češe suchej trávy ostrú šticu.

Zachraňujte, zachraňujte holubicu

pred žihadlom bodákov!

Nech zas človek ako maštal' vypálený

netacká sa s bielym smútkom chryzantémy

venčiť kosti vojakov.

Rúfus, Milan: Básne. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1975. 81-82 s. ISBN 72-093-75.

- **Interpretujte básnický text Chryzantémy od Milana Rúfusa na základe formálnych, tematických a jazykových signálov.**
- **Zamyslite sa nad nadpisom básne.**
- **Všímajte si významové jadro básne.**
- **Prináša Vám uvedená báseň určité posolstvo?**
- **Všimnite si kompozíciu básne z hľadiska účasti alebo neúčasti básnického subjektu.**
- **V interpretácii básnického textu sa môžu odrážať vlastné úvahy a pocity, ktoré vo Vás básnický text vyvolal.**

II. Problematika

Rómska problematika na Slovensku

„Rómska problematika je o Slovensku, nie o Rómoch,“ tvrdí Pollák.

-Dôvody na riešenie rómskej problematiky nie sú len humánneho charakteru, ale existujú jasné ekonomické dôvody, prečo túto problematiku treba riešiť, a preto je v záujme celého Slovenska, aby sa v tomto smere posunulo ďalej.

Skonštatoval to počas svojho vystúpenia k programovému vyhláseniu vlády Peter Pollák (OĽaNO) s tým, že ak sa riešenia budú odkladať, bude to Slovensko stáť oveľa viac energie a času. Podľa Polláka je nutné nájsť v tejto problematike kompromis, ktorý bude vhodný pre Slovensko, nie pre Rómov. Podľa Polláka je rómska problematika o Slovensku, a nie o Rómoch. Myslí si, že zodpovedné riešenie rómskeho problému je dobré pre Slovensko. „Ak zamestnáme Rómov a budú platiť dane a odvody, celá ekonomika pôjde dopredu, ale bez riešenia tohto problému sa Slovensku nebude dariť,“ skonštatoval. Dodal, že Slovensko si zaslúži, aby táto téma neotravovala Slovensko.

„Aj mňa trápi, že sa minul kopec peňazí a bez efektu, ale či je to vina,“ pýta sa Pollák. Dodal, že sa nikdy nenastavili programy tak, aby boli merateľné. Pripomenul, že musí byť jasné, za aký čas sme pokročili, kam sme sa pohli, a nemalo by sa míňať bez toho, aby sme zabezpečili akýkoľvek pokrok. Podľa Polláka doterajšia prax ukázala, že k rómskej problematike sa nepristupovalo správne. „Prišli sme na to, že len vzdelávanie neprinesie nič, ak to nebudeme riešiť komplexne, tak sa nikam neposunieme, minieme obrovský balík peňazí, ktorý neprinesie úžitok,“ zhodnotil s dodatkom, že práve preto víta, že programové vyhlásenie spomína nielen vzdelávanie, ale aj zamestnanosť. Podľa Polláka je nutné, aby ľudia z najchudobnejších lokalít, či Rómovia alebo Nerómovia, dostali možnosť pracovať a riešiť si problémy sami.-

<http://www.aktuality.sk/clanok/206385/romska-problematika-je-o-slovensku-nie-o-romoch-tvrdi-pollak/>, 2013-02-11

- **V čom spočíva rómska problematika z hľadiska ekonomickej, sociálnej, vzdelanostnej, zdravotnej, kultúrnej a bezpečnostnej úrovne?**
- **Ktoré možné riešenia pri riešení rómskej problematiky by v uvedených oblastiach pomohli vyriešiť túto komplexnú tému?**
- **Je možné, že sa uvedený problém podceňuje?**
- **Alebo sa domievame, že naši politici nevedia ako tento problém riešiť a neveria tomu, že problém je riešiteľný?**

Spracujte uvedenú otázku na základe príspevku:

- **Myslíte si, že - rómska problematika je o Slovensku, nie o Rómoch – ako tvrdí Peter Pollák?**

III. Interpretácia prozaického textu

Dominik Tatarka: Prútené kreslá

-Ráno som precitol na špl'achot vody za stenou. Pozriem na hodinky: Kedy tu vstávajú? Nepochybne som v Paríži. Akosi privčas. Včera sme dlho sedeli u Jacka. Vyskočím. Ružové nebo v korune strieborného platanu. Zložito roztvorím oblok ako vráta holohumnice, nadýchnem sa a pretiahnem. Rýchlo sa dám do poriadku. Osobitným vchodom zostúpim na ulicu, prejdem pätnásť krokov a hlavným vchodom popri vrátnici vstúpim na dvor s platanom a z dvora ďalej do predsieni s vnútorným schodiskom. Odkladám si zvrchník prehodený cez plecia. Naozaj! Začujem, ako dolu schodiskom klopká dievčenský ľahký krok. Musím sa usmiať: Je to Daniela? Ona ma prvá pozdraví:

„Á, dobrý deň, drahý Bartolomej, pán kolega.“

A usmieva sa ako na známeho od včerajška.

„Dobré ráno, slečna Daniela.“

„Čo tak skoro? Toto je vlastne váš prvý deň v Paríži!“

A mňa vtedy osvieti myšlienka, celkom nezakryto povytiahnem rukáv, pozriem na hodinky: teraz sa mi začína prvý deň v Paríži. Je sedem hodín dvadsať minút. Zajtra tiež o tomto čase by sa mal začať môj deň. Iste sa začne. Daniela je hrozne poriadne dievča. Včera sme dlho do noci sedeli u Jacka a ona už prichodí na raňajky.-

<http://kultura.sme.sk/c/5949394/kniha-dominik-tatarka-prutene-kresla.html>, 2013-02-19

- Interpretujte novelu Prútené kreslá od Dominika Tatarku na základe formálnych, tematických a jazykových kritérii.
- Analyzujte centrálnu tému novely.
- Zamyslite sa nad názvom novely (Prútené kreslá).
- Verí autor v lásku? Považuje autor lásku za základný princíp života?
- V interpretácii prozaického textu sa môžu odrážať vlastné úvahy a pocity, ktoré vo Vás text vyvolal.